

1

2

Taustaa

esitelmä

3

VUOSITYÖAIKA

- Vanha lainsäädäntö
  - Nuorisosaasteen koulutus -> Nuorisosaasteen sopimukset
  - Aikuiskoulutus -> Ammatillisten aikuiskoulutuskeskusten sopimukset
- Ammatillinen reformilainsäädäntö (1.1.2018)
  - Yksi lainsäädäntö koko ammatilliseen koulutukseen -> mitä sopimusta noudatetaan?
  - Uusi yhteinen sopimus, joka koskee kaikkia opettajia
- Opettajan muuttunut/muuttuva työnkuva
- Opettajan työaika oli pakko muuttaa sellaiseksi, jossa mitataan työaikaa, ei oppitunteja

OAJ/MP

4

Mitä sopimus tarkoittaa?

- Mikään sopimus ei toimi, jos sitä ei noudateta
- Sopimus on täsmälleen niin hyvä kuin yksittäinen opettaja sen kokee
- Paikallinen soveltamisohje, sitä tarkentavat ohjeet, kaikki tehdyt käytänteet
  - Oltava sopimuksen mukaisia!
- Pääluottamusmiehet ja luottamusmiehet huolehtivat, että sopimusta noudatetaan
  - Ongelma → välitön neuvonpito → paikallisneuvottelu → keskusneuvottelut
- Toimiston tuki

OAJ/MP

5

Ammatillisten oppilaitosten vuosityöaikasopimus

- Pakottavat sopimusmääräykset
- OVTES: Osio C Liite 1
- AVAINOTES: Osio C Liite 10
- SIVISTA: Erillinen sopimus

OAJ/MP

6

Käyttöönotto

- 1.8.2018, 1.1.2019, 1.8.2019, 1.1.2020 tai 1.8.2020
- Vuosityöaikasopimukseen siirtymiseen asti noudatetaan nykyisiä palvelussuhteen ehtoja
- Opinto-ohjaajat voidaan ottaa järjestelmään myöhemmin, viimeistään 1.8.2020

OAJ/MP

7

Suunnitteluvuosi

- Suunnitteluvuosi voi olla lukuvuosi (1.8.-31.7.) tai kalenterivuosi (1.1.-31.12.)
- Suunnitteluvuoden aikana toteutuu
  - Koko työaika
  - Kaikki vapaajaksot
  - Jne.
  - Seuraavalle suunnitteluvuodelle ei siirry mitään
- Seuraava suunnitteluvuosi lähtee aina nolatilanteesta joka suhteessa

OAJ/MP

8

OAJ/EU

SIVISTA; Käyttöönotto

- 1.8.2019, 1.8.2020, 1.8.2021, 1.8.2022, tai 1.8.2023
  - Työvuosi ja suunnittelukausi on lukuvuosi
- 1.1.2020, 1.1.2021, 1.1.2022 tai 1.1.2023
  - Työvuosi ja suunnittelukausi on kalenterivuosi
- Vuosityöaikasopimukseen siirtymiseen asti noudatetaan nykyisiä palvelussuhteen ehtoja
  - HUOM! Kesäopetus ja osio C:n 1 § toteutus lukuvuoden aikana

9

OAJ/EU

SIVISTA; Soveltamisala

- Sovelletaan ammatillisten oppilaitosten opetushenkilöstöön
  - Opetusvelvollisuustyöajasta siirtyvät (liitteet 10 ja 11)
  - Kokonaistyöajasta siirtyvät (liitteet 12 ja 13)
  - Korvaa nykyiset osion C yhteisen osan ja liitteiden 10 – 13 määräykset
  - Palvelussuhteen ehdot yhdenmukaistetaan eri koulutusaloilla
- Ei sovelleta
  - Rehtoreihin
  - Ammatillisten aikuiskoulutuskeskusten työehtosopimuksen piirissä oleviin
- Osa-aikaeläkeläisen / eläkkeelle vuoden sisällä siirtyvän kohdalla voidaan sopia vanhasta työajasta
- Yhteispäätoimisuutta ei voi jatkossa soveltaa (usean eri oppilaitoksen opettajana päätoimisuuden kartuttaminen)

10

TYÖAIKA

OAJ/MP

11

Opettajan työaika

- Kokoaikaisen opettajan vuosityöaika on 1500 h/vuosi, joka jakaantuu
  - Sidottuun työaikaan (kiinteään työaikaan)
    - Aika ja/tai paikka on sidottu
    - Määritellään työtehtävät
  - Sitomattomaan työaikaan (vastuutyöaikaan) (vähintään 25 % pääsääntönä)
    - Työaika, jonka osalta opettaja itse päättää työn tekemisen ajan ja paikan
    - Määritellään työtehtävät
  - Säätelämättömään työaikaan
    - Työaikaa ei jaeta sidottuun ja sitomattomaan
- Työaika voi liukua 1500–1700 tunnin välillä työnantajan päätöksellä
- 1700 työtunnin ylitys edellyttää opettajan suostumusta
- Työaika jakaantuu noin 40 kalenteriviikolle
- Opettajan työaika on keskimäärin 37,5 h/vk (laskennallinen tuntimäärä)

OAJ/MP

12

Vertailu; vuosityöajan palkalla

Osio C Liite 4

- Sidottua työtä
  - Opetus ja ohjaus 1026 h
  - Yhteissuunnittelu 81 h
  - Koulutus, kehittäminen 30 h
  - Yhteensä 1137 h
- Sitomatonta työtä
  - Opetuksen ja ohjauksen oheistehtävät + muut
  - Urakka; ei sovittua tuntimäärää

Vuosityöaikasopimus

- Sidottu työaika
  - Enintään 1125 h
- Sitomaton työaika
  - Vähintään 375 h

OAJ/MP

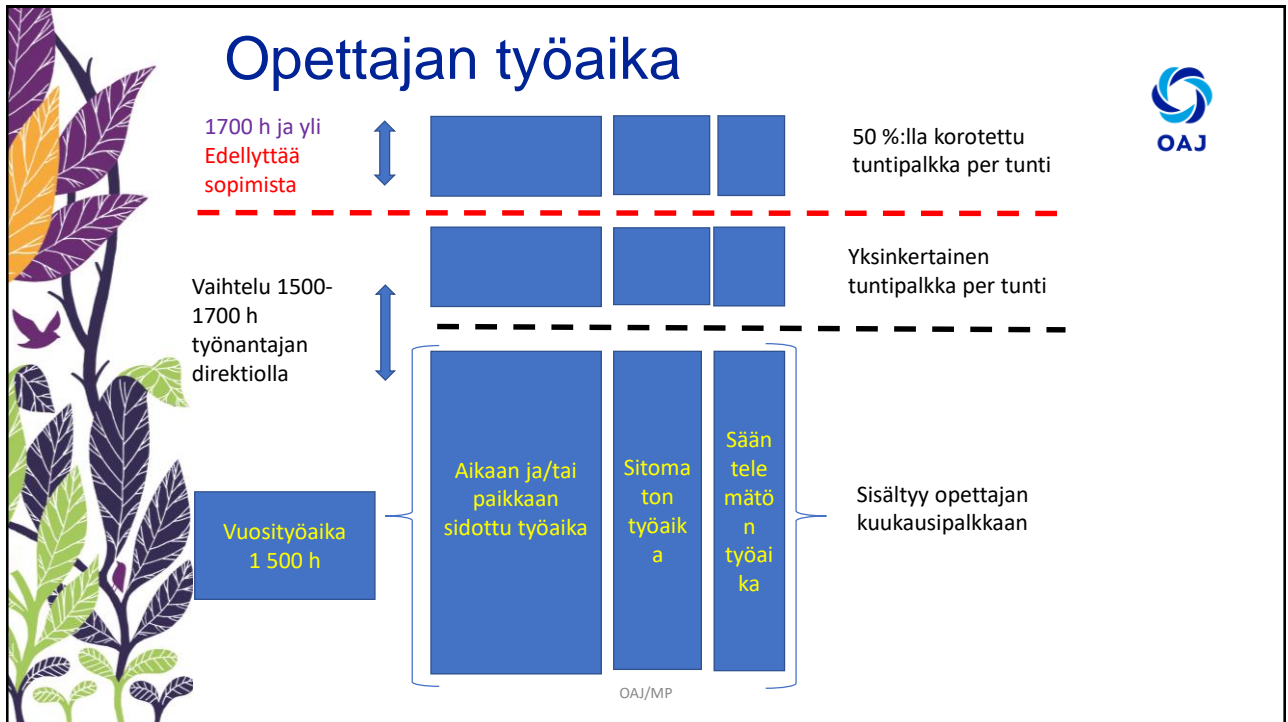
13

2019 -2020							vk	Marraskuu							vk	Joulukuu							vk	Toukokuu										
ma	ti	ke	to	pe	la	su	ma	ti	ke	to	pe	la	su	ma	ti	ke	to	pe	la	su	ma	ti	ke	to	pe	la	su	ma	ti	ke	to	pe	la	su
29	30	31	1	2	3	4	28	29	30	31	1	2	3	27	28	29	30	31	1	2	27	28	29	30	1	2	3	27	28	29	30	1	2	3
5	6	7	8	9	10	11	4	5	6	7	8	9	10	3	4	5	6	7	8	9	4	5	6	7	8	9	10	4	5	6	7	8	9	10
12	13	14	15	16	17	18	11	12	13	14	15	16	17	10	11	12	13	14	15	16	11	12	13	14	15	16	17	11	12	13	14	15	16	17
19	20	21	22	23	24	25	18	19	20	21	22	23	24	17	18	19	20	21	22	23	18	19	20	21	22	23	24	18	19	20	21	22	23	24
26	27	28	29	30	31	1	25	26	27	28	29	30	1	24	25	26	27	28	29	1	25	26	27	28	29	30	31	25	26	27	28	29	30	31
2	3	4	5	6	7	8	2	3	4	5	6	7	8	2	3	4	5	6	7	8	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7
9	10	11	12	13	14	15	9	10	11	12	13	14	15	9	10	11	12	13	14	15	8	9	10	11	12	13	14	8	9	10	11	12	13	14
16	17	18	19	20	21	22	16	17	18	19	20	21	22	16	17	18	19	20	21	22	15	16	17	18	19	20	21	15	16	17	18	19	20	21
23	24	25	26	27	28	29	23	24	25	26	27	28	29	23	24	25	26	27	28	29	22	23	24	25	26	27	28	22	23	24	25	26	27	28
30	1	2	3	4	5	6	30	31	1	2	3	4	5	30	31	1	2	3	4	5	29	30	1	2	3	4	5	29	30	1	2	3	4	5
7	8	9	10	11	12	13	6	7	8	9	10	11	12	6	7	8	9	10	11	12	6	7	8	9	10	11	12	6	7	8	9	10	11	12
14	15	16	17	18	19	20	13	14	15	16	17	18	19	13	14	15	16	17	18	19	13	14	15	16	17	18	19	13	14	15	16	17	18	19
21	22	23	24	25	26	27	20	21	22	23	24	25	26	20	21	22	23	24	25	26	20	21	22	23	24	25	26	20	21	22	23	24	25	26

- Työviikkoja 40
  - Arkipyhiä 6
  - Työpäiviä 194
  - Vrt. 190 oppilastyöpäivää + 5 koulutuspäivää + kiky
- Vapaaviikkoja 12
  - Vrt. vuosiloma: enintään 38 pv + arkipyhät = 8,6 vk

14

15

Sitomaton työaika (vastuutyöaika)

- Työaika, jonka osalta opettaja voi itse valita työn tekemisen ajan ja paikan
- Sitomattoman työajan määrä vaihtelee opettajittain tosiasiallisen tarpeen mukaan; pääsääntö vähintään 25 %, siirtymämääräykset: vähintään 17- 43 % työajasta
- Työnantaja vahvistaa työtehtävät työaikasuunnitelmassa, mutta opettaja saa itse valita milloin ja missä työn tekee, voivat olla esim.:
  - opetus- ja ohjaustyön oheistehtävät
  - osa arvioinnista
  - sellainen opettajien yhteistyö, jota työnantaja ei ole edellyttänyt; yksittäinen opettaja voi itse valita työn tekemisen ajan ja paikan
- Deadline ei tee työstä sidottua

OAJ/MP

16

Sidottu työaika (kiinteä työaika)

- Aikaan ja/tai paikkaan sidottu työaika
  - Työaika on sidottua, jos se ei ole sitomatonta
- Työnantaja määrittää työaikasuunnitelmassa sidotun työajan ajan ja/tai paikan TAI aika ja/tai paikka on muuten sidottu, esimerkiksi:
  - opetus ja ohjaus; koko tekniseen toteutukseen kulunut aika
  - Kokoukset ja palaverit
  - Osa HOKS:ien teosta
  - yhteiset suunnittelu- ja kehittämispalaverit ja koulutukset
  - Laitteiston ja välineistön huolto
  - Työpäivän aikana siirtymiset; matka-aika
- Opettajan täytyy olla työpaikalla vain silloin, kun hänellä on merkittävää sidottua työaikaa.

OAJ/MP

17

Tehtävät, joissa ei ole sidotun tai sitomattoman määrittelyä (ns. sääntelemättömät tehtävät)

Ei koske SIVISTAN
OPPILAITOKSIA

- Opettajan työaikasuunnitelmassa voi olla tehtäviä, joiden osalta määritellään vain työaika, eikä sidotun ja sitomattoman työajan osuuksia tarvitse erikseen määritellä
- Tällaisia ns. sääntelemättömiä tehtäviä voivat olla
  - esimiestyö/tiimivastaavan tehtävät
  - hanke- ja kehittämistyö
  - vastuutehtävät (esim. urakointitöiden vastaava johtaja, laatuvaastaava)
  - sidosryhmäyhteistyö
  - oman osaamisen kehittäminen
- Tyhjentävä lista; sitä ei voi kasvattaa

OAJ/MP

18

TYÖAIKASUUNNITELMA

OAJ/MP

19

Työaikasunnitelma

- Opettajalle vahvistetaan ennen työvuoden alkua **työaikasunnitelma**, joka sisältää kaikki opettajan tehtävät
  - Resursointi todellisen työaikatarpeen mukaan = kaikki opettajan työtehtävät ja niihin varattu työaika
  - Opettajalla ei voi olla työtehtäviä työaikasunnitelman ulkopuolella!
- Työnantaja vahvistaa työt päätehtävittäin (esimerkiksi opetus ja ohjaus, kehittämis- tai projektitehtävät, muut tehtävät,...)
- Kullekin päätehtävälle vahvistetaan siihen käytettävä työtuntimäärä
  - Työnantaja vahvistaa työhön käytettävän ajan.
- Vahvistettua työaikaa voidaan muuttaa

OAJ/MP

20

Työaikasuunnitelma

- Työaikasuunnittelun tavoitteena on, että henkilöstöä on työssä oikeaan aikaan oikea määrä siten, että toiminnalliset huiput ja hiljaiset hetket on huomioitu
- Työaikasuunnitelman laadinnassa huomioitavaa
  - Tehtäväkuvaa yksityiskohtaisempi tehtävien kohdentaminen ja painopistealueet
  - Määriteltävä, mille viikoille ja miten työaika sijoitetaan
  - Varauksien suuruus työnantajan päätettävissä
- Työaikasuunnitelman muuttaminen
  - Mikäli olennaisia muutoksia
  - Työn johtamisen väline

OAJ/MP

21

Esimerkki työsuunnitelmasta (SIVISTA)

Aihe	Resurssi	Kiinteä työ	Vastuutyö
Opetus ja ohjaus	850	600	250
Yksilöllinen ohjaus (+HOKS)	300	200	100
Kokoukset, palaverit	60	50	10
Oman osaamisen kehittäminen	40	30	10
Muut tehtävät	100	50	50
Kohdentamaton	150	75	75
Yhteensä	1 500	67 %	33 %

22

Työaikasunnitelman muuttaminen

- Työaikasunnitelmaa muutetaan, mikäli olennaisia muutoksia
  - Työn johtamisen väline
  - Mikäli jokin tehtävä jää kokonaan pois tai tilalle tulee uusi tehtävä
  - Uusia tehtäviä > työajan ylityskorvaus tai muun työn poistaminen
  - Toimintaolosuhteissa tapahtuu arvaamaton muutos, joka johtaa työmäärän lisääntymiseen
  - Kun tarvitaan priorisointia

OAJ/MP

23

Työajan seuranta

- Sekä suunnittelussa että seurannassa käytetään järkevää tarkkuutta; tarkin mahdollinen puolen tunnin tarkkuus
- Seurataan sekä sidottua että sitomatonta työaika
- Työaikasunnitelman ja sen seurannan avulla voidaan myös antaa opettajalle palautetta esimerkiksi esimiehen ja alaisen välisissä keskusteluissa työnantajan odotuksista sekä opettajan oman työn organisoimisesta ja tehostamisesta
- **Opettaja tekee kutakin työtehtävää täsmälleen sen ajan, joka hänelle on siihen vahvistettu**

OAJ/MP

24

”Päivän juoksutus”

- Opettajalle resursoidaan tehtävään se työaika, joka tehtävän suorittamiseen kuluu
  - Esim. ohjaus/opetustapahtuma; opettajan työaikaan kuuluvat kaikki ne työt, joita tapahtuman tekninen suorittaminen edellyttää.
- Työpaikalla täytyy olla vain silloin, kun on etukäteen vahvistettua sidottua työaika (kiinteää työaika)

OAJ/MP

25

Päivän tauotus

- Yhtenäinen työpäivä
- Lyhyt tauko sidottujen työtehtävien välissä
  - Automaattisesti sidottua työaika
  - Opettajalla ei ole tosiasiallista mahdollisuutta poistua työpaikalta
  - Esim. 15 min tauko kahden sidotun työtehtävän välillä
- Pitkä tauko
  - Omaa aikaa
  - Opettajalla on tosiasiallinen mahdollisuus poistua työpaikalta
  - Esim. puolen tunnin ruokatauko

OAJ/MP

26

Vapaaajaksot

OAJ/MP

27

Vapaaajaksot (OVTES, AVAINOTES)

- **Aikaa, jonne työnantaja ei saa sijoittaa työaikaa**
- Vapaaajaksot
  - Kesällä (2.5.-30.9.) kahdeksan viikkoa, korkeintaan kolmessa osassa
  - Muuna aikana neljä viikkoa, korkeintaan neljässä osassa
- Opinto-ohjaajat
  - Kesällä (2.5.-30.9.) viisi viikkoa, korkeintaan neljässä osassa; yhden pituus vähintään kolme viikkoa
  - Muuna aikana viisi viikkoa, enintään viidessä osassa
  - Yhden vapaaajaksoviikon siirtomahdollisuus
- Aikuiskoulutuskeskuksen sopimuksesta siirtyvät
  - Kesällä (2.5.-30.9.) kuusi viikkoa, korkeintaan neljässä osassa; yhden pituus vähintään kolme viikkoa
  - Muuna aikana neljä viikkoa, korkeintaan neljässä osassa

OAJ/MP

28

Vapaajaksot (SIVISTA)

- Aikaa, jonne työnantaja ei voi sijoittaa työtä
- Työvuodessa yhteensä 12 viikkoa
  - Vapaajaksoviikot osana työsuunnitelmaa ja vahvistetaan myöhemmin
- Kesällä (1.5.-30.9.) 6 - 8 viikkoa
  - Vähintään yksi 4 viikkoa yhtäjaksoisena
- Muuna aikana 6 – 4 viikkoa
- Sote ja metsä (liitteet 12 ja 13) siirtymäaika
  - ensimmäisenä työvuotena 10 viikkoa, seuraavana 11 ja kolmannesta eteenpäin 12 viikkoa
- Sairausvakuutuslain mukainen päiväraha maksetaan opettajalle 30 arkipäivältä kesävapaajakson alusta lukien

OAJ/EU

29

Vapaajaksojen vahvistamisajankohdat

Vapaajaksojen ajankohdat vahvistetaan seuraavasti

Lukuvuosijärjestelmässä:

- 02.05. - 31.07. välisen ajan vapaajaksot vahvistetaan 31.03. mennessä
- 01.08. - 30.09. välisen ajan vapaajaksot vahvistetaan 31.05. mennessä
- 01.10. - 01.05. välisen ajan vapaajaksot vahvistetaan 30.09. mennessä

Kalenterivuosisijärjestelmässä:

- 01.01. - 01.05. välisen ajan vapaajaksot vahvistetaan 30.11. mennessä
- 02.05. - 31.09. välisen ajan vapaajaksot vahvistetaan 31.03. mennessä
- 01.10. - 31.12. välisen ajan vapaajaksot vahvistetaan 30.09. mennessä

Opettajan ja opinto-ohjaajan kanssa voidaan sopia vapaajaksojen sijoitusajankohdista ja jaksotuksesta toisin.

HUOM! 01.01. – 01.05. välisen ajan vapaajaksojen vahvistaminen on sovittu OVTES 2018 - 2019 julkaisemisen jälkeen.

OAJ/MP

30

Vapaaajaksot

Kalenterivuosisijärjestelmä

- 1.1.-1.5.
  - Talvivapaaajaksot esim. kaksi viikkoa kahdessa jaksossa
- 2.5.-30.9.
  - Kesävapaaajaksot kahdeksan viikkoa kolmessa jaksossa
- 1.10.-31.12.
  - Talvivapaaajaksot esim. kaksi viikkoa kahdessa jaksossa

OAJ/MP

31

Vapaaajakso

- Kun vapaajakson ajankohta on vahvistettu, se voi siirtyä vain yhdessä niin sopimalla
- Sairausvakuutuslain mukainen **päiväraha** maksetaan opettajalle **34 arkipäivältä** kesävapaajakson alusta lukien
- Pitämättä jääneitä vapaajaksoja ei korvata
  - Esim. eläkkeelle jäänti 1.8. tai 1.9.

OAJ/MP

32